

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 8 K. félévre 4 K. negyedévre 2 K. Egyes számára 20 fill. Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.	Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató: ÁVÉD JÁKÓ Munkatársak: Dr. Mayer Ödön és Balla István. Kiadó: <i>Papp György.</i>	Szerkesztőség a várban. Fogarasi Mihály utca 16 sz. Kiadóhivatal. a Püsp. Lyc. könyvnyomdában. Hirdetések díjazabály szerint.
--	---	--

Kérdések.

A nyelven kívül arra, hogy valaki a magyarországi emberben a magyarra ráismerhessen s ne lálsson benne valami más néphez vagy nemzethez tartozó egyéniséget, feltétlen kellék az, hogy az illető bele élte legyen magát a magyar nemzet hagyományaiba, történelmébe és irodalmába és hogy meglássék rajta, hogy ezen nyugszik egész természete, gondolat világa és élete s életének minden mozzanata.

Ezek nélkül a magyarországi ember, ha magyarul beszél is, lehet tót, oláh, orosz vagy német, lehet internacionális, de nem lehet magyar.

A kinek hagyományai vannak, az meglátszik élete beosztásán, munkáján, beszédjén, érzelmein; mert ezekhez ragaszkodik és azokból formálja ki egész valóját. Az ilyen magyar ember az idegen helyen pénzszerzés végett megjelenhetik ugyan, de nem sokáig tud megélni ott, mert élete forrását veszítette el. A kinek nincsenek hagyományai, az mindenütt jól találja magát, mert könnyen formálódik bármely nemzet szokásaihoz és életmódjához, mivel hogy csak a pénzszeres és a jó élet képezi minden érzelmét és egész belső világát.

És valjon miként állunk e tekintetben?

Valjon néptünk ismeri-e hagyományait, iparosaink tudnak-e valamit a magyar nemzet mondáiról, hőseiről, régi szokásairól, élete lefolyásáról s a régi iparos világ életéről? Hát a magát magyarnak való kereskedelmi és más uri osztály ismeri-e az elődök élete folyását, hazafias érzelmeit, a hazához való törhetlen ragaszkodás magasatos példáit, azt a kedves patriarchális életet, mely a maga valódi nemességében, ha valahol ilyenre szert tehetünk, még ma is elvárászol. És ismeri-e azt a nemes gondolkodás módját, mely a haza jóllétéért, a polgárok szabadságáért életet és mindent tudott áldozni és ragaszkodott a haza rögéhez, mint olyan helyhez, melyen kívül nincs élet s a halálban nincs nyugalom?

Ismeri-e mindezeket és ha igen hát átérzik-e?

Honnan ismernék? Az iskolából? Hát hol és ki

tanít meg erre? Talán az az egy-két olvasmány, melyet sok megismerni való anyagi dolgok közé, az olvasó könyvbe bele szorítottak; hiszen a tanítónak az utóbbiak miatt a legjobb lelkiismerete mellett is alig van idő amazok tárgyalására s tartalmuk elsajátítására, mert ma a gyermeknek sok-sok mindent kell ösmerni? Aztán hol vannak a magyar népiskolák? Ugy véljük, hogy ha Magyarországnak annyi magyar tanítója lenne hivatalban, a hány katona tisztje a hadsereg magyar részében van és annyi magyar iskolája lenne, a hány ágyuja van, úgy nem volna szükségünk ennek a cikknek megírására és boldog lenne a magyar!

Avagy talán ezeket a tudni valókat a népkönyvtárakból sajátíthatná el? De hát hol vannak ezek? És hol vannak azok a kik olvasnak? Az államnak fegyvere kell a pénz, főurainknak a luxusra, az egyházaknak saját vallási meggyőződésük fenntartására, a tőkepénzeseknek a tőkék szaporítására s az intelligens többi lakóknak a mágánások utánzására. És a nép, az Istenadta nép? Az, ha van népkönyvtára, hát elmegy a butikba, a kocsmába pálinkázni és káromkodni; mert így szokott a nép! S nálunk sok, igen sok a jószándék és a díkezio, de kevés, igen kevés a tett és a néppel legföllebb a szócziálisták meg a családok bajlódnak. Az urak közül ki foglalkoznék velük?

Honnan ismerné ezeket a hagyományokat az intelligens osztály? A közép és polgári iskolákból, a kasszinó és magán könyvtárakból vagy az életből?

Hát hiszen kétségtelen, hogy az iskolák akarnak hazafiasan nevelni, de arra, hogy a magyar hagyományokat a növendékek lelkébe be égessék, szerfelett csekély idővel rendelkeznek s a nagy iskolai rendtartások miatt, melyeket osztrák-mintákból másoltak s a nagy bürokratikus ellenőrzés miatt, mely szintén osztrák minta, alig tud a szegény jó törekvésű tanári kar egy-egy kis időt lopni azokra a dolgokra, melyek a növendék szívébe a nemzet hagyományaiból egy-két vonást mélyebben bevésnének, mint egy egész könyvtár.

A magán- és közkönyvtárak ezen irányban azért nem érhetnek célzt, mert először sem a kereskedőknek,

sem a gazdáknak, sem a latájuereknek nincs idejük azokat erősen látogatni s mert továbbá már be vagyunk itatva a megelőző évek szokásai után és származásunk még át nem szűrődött természete miatt avval, hogy a külföldi könyvek után futkossunk s hogy Göthét és Schillert, Moliert, Shakespearet és az idegen regényírókat szivesebben olvassuk, mint Tompát, Aranyt, Vörösmartyt, Berzseuyit, Petőfit és Jókayt s általában azokat, a kikből nekünk hagyományainkat kellene lelkünkbe vésní.

Az élet meg éppen semmire sem tanít. Társadalmunk régen elveszítette a hagyományok fonatát s ennek kapcsán a régi társadalmi életet. Idegen formákak hódol s benne a magyaros formákat hiába kereszük. Különben ma nincs is társadalmi élet s ha van, az a mások mosdatásában mutatkozik.

Néptünk nem ragaszkodik többé a családhoz és a magyarsághoz, melyhez tartozik. Hamar levetkőzi szokásait és nemességét s idegen nyelveket tanul meg. Könnyen idegenbe megy és idegen népbe olvad be. A szocializmushoz való nagy hajlandósága is egyenesen erre vall.

Iparosainkat ma itt találjuk, holnap Amerikában Nemzeti vonás az ő életükben nagyon kevés van s eszűket, szívűket és vágyakozásukat egyedül a pénzszerzés köti le.

Kereskedőink idegen szellemét az általuk közvetített iparczikkék származása, a czéggelzés, a könyvvezetés és a használt nyelv árulja el és elárulja az, hogy nem törődnek azzal, a mi a magyarosabb szokások terjedését ápolhatna és elősegíthetné.

Ugynevezett latájnereink?

No hát azok egy részének nem tetszenek a mi hagyományaink s azokat megsemmisíteni íparkodnak, hogy ne maradjon nyoma sem a multnak. Az ő szemükben a mi vitézeink vérengző vadállatok voltak s a mult magyarsága mulató és korbelykedő, kártyás népség. Jogainkat és szabadságunk egy részét el lehet alkudni, mint értéktelen holmit s olyan törvényeket lehet alkotni, melyeket bárki, a nemzet legnagyobb ellensége is ma-

T Á R C S A

Legendák a keresztről.

A fa két izben mentette meg a világot. Első izben a bárka, másodizben a kereszt. A paradicsom fájának keserű gyümölcsét teljesen kárpótolta az, ki a Golgotha keresztfáján temett.

E d y n.

Számos legenda kering ama fának történetéről s tulajdonságairól, melyen a Megváltó kiszenvedett. Nem lesz érdektelen, ha abból egy párt lapunk hasábjain is közlünk. A régi hagyományok a keresztfá történetét, illetőleg származását egészen Ádám idejére viszik vissza.

Ezeket a hagyományokat szedte zengő rímekbe a „Pap Bácsi“ és adta ki a a Szent-István-társulat. Mult számunkban mutattvánt közöltünk ebből a munkából, melyből az olvasó meggyőződhetik, hogy az élvezetes olvasmányul szolgál. A továbbiak tartalma pedig a következőkből van meritve.

Egyszer az öreg Ádám megbetegedvén, egyik dédunokáját, Seth-et az éden kertjébe küldte, megbizván őt, hogy az őrző angyaltól kérne néhány cseppet az irgalom olajából, a mely az élet fájából szivárgott ki. Az angyal erre azt válaszolta, hogy erre majd csak ötezer év múlva tehetnek szert és csakis egy parányi szilánkot adott, melyet azután Ádám sirjára tiltettek. Ebből egy háromágú szép fa nőtt ki. Más hagyomány szerint az angyal bárom magot ajándékozott volna Sethnek, a miket ő Ádám nyelve alá helyezett s ezekből hajtott ki a ciprus, czédrus és fenyő.

E fákat onnan Mózes vitte el s ezekből faragta a maga csodás palczáját, Dávid pedig elültette azokat egy Jeruzsálem melletti forrás partján, hol óriásfává nőttek idők folyamán. Arnyékos lombjai alatt siratta meg bűneit s szerette gyönyörű szoltárait. Későbbben fia, Salamon kivágatta s templomába akarta elhelyezni, de se-

hová sem tudta beilleszteni. Némelyek állítása szerint ott őrizték aztán a templomban, mások szerint pedig bidfa gyanánt helyezték el, melyen Sába királynőnek kellett volna átlépdelnie, de ez nem merte rátenni lábait, mert egy látomány jelent meg előtte . . . látta ezredekkel később annak szentséges terhet. Aztán elásták a Bethesda tavába s ennek tulajdonították a Bethesda csodás gyógyhatását. Jézus elítéltetése alkalmával a víz felszínére vetődvén, kihalászták s abból faragták a keresztfát, mások szerint, annak csak felső szarát. Maundvelli Henrik írja, hogy Jeruzsálemhez mintegy félórai távolságra eső görög kolostorban a főoltár alatti üregben meg is mutatták neki.

Auselm, Aquinoi Tamás s mások véleménye szerint a kereszt felső szára czédrusból, a közép kereszt ciprusból, az a rész, melyen a felirat állott, olajfából, — az a részlet pedig, mely a lábakat tartotta, pálmafából készült. Azért mondják:

„Ligna crucis palma, cedrus, cupressus, oliva.“

Maundville legendája ettől már eltérő. Szerinte a közép-kereszt „diadalmas pálma“, a fábla „békés olajfa“, maga a kereszt törzse abból a fából való, melynek gyümölcséből Ádám evett, a kereszt alsó lába czédrusfa. Mások ismét azt állítják, hogy a Megváltó teste ciprusfán, lába czédruson, keze pedig pálmafán feküdt, a jelzőtábla pedig olajfa lett volna. Southey azt mondja, hogy ez a négyfajta fa voltaképen a négy világtáj jelképe, vagyis ábrázolják az összes emberiséget. Némelyek szerint a kereszt tölgyfából lett faragva. Eusebius erősen állítja, hogy a keresztet A. D. 326. Nagy Konstantin anyja Helena császárné fedezte föl.

Még a nap is bizonyos, t. i. május 3-a (holott ez ünnepet sok helyen más napon szentelik.) Hetvenkilenc éves korában zárándokolt Helena Jeruzsálembe, s ásatásokat rendelvén el, megtalálta mind a három keresztet s a római felirást. A Megváltó keresztje arról lett felismerve, hogyha azt a beteg megérintette, meggyógyult amit bitelesen igazolt Macarius jeruzsálemi püspök. Arra a helyre, hol a kereszt megtaláltatott, a császárné pompás kápolnát építtetett s ott helyezték el a kereszt ma-

radványait. Egyes darabjait Helena Bizantzba vitte. Innen fia közvetítése folytán egy részt Rómába küldött s ott az e célra külön épült templomba helyezték el.

Ez időtől kezdve e nagy esemény emlékére keresztjáró napokat s búcsúünnepeket állapítottak meg Cyrill püspökségének idejében 350—386-ig még Jeruzsálemben látható lett volna a valódi kereszt. Mikor 614-ben a perzsák elfoglalták Jeruzsálemet, a keresztet II. Chosroosz a maga fővárosába vitte, abonnan 628-ban Heraklius a szent fát újból visszavitte Jeruzsálembe. Ezt a napot is megünnepezték szeptember 14. Jeruzsálemet 637-ben a szaraczenok toglalván el, a kereszt akkor teljesen elveszett. De a felírás táblája, amit Konstantin őrzött meg, később mégis Rómába került, s állítólag most is ott van. Ezt bizonyítja III. Sándor római pápa bullája.

A 13-ik században a keresztnek azt a részét, melyet Helena császárné őrzött, Sz. Lajos uralkodása idejében Párisba vitték, s ma is a „Sainte chapelle“-ben őrzik. Azt is beszélik, hogy I. Sergius a 690-ik évben a kereszt egy ágát ezüst ládában a Sz.-Péter templomában helyezte volna el; továbbá I. Jakab angol király uralkodásának idejében a londoni Towerben is őrizték az igazi keresztnek egy részét.

Igy szállott szájról szájra a legenda arról a szent fáról, melyen Idvezítőnk kiszenvedett.

A szellemélet világából.

A „Gnozia“ című előkelő angol folyóiratban az orvosi kar egy kiváló tudósa, dr. Salinger, bőven foglalkozik a spiritizmussal, illetve a szellemvilág legértékesebb, de legkevésbé megmagyarázható tüneményével: a telepathiával, a távérzéssel, vagy, amint ő nevezi: a second sight-el. E folyóirat adatait a következőkben foglaljuk össze:

A távollátás lényege az, hogy események, amelyek nagy tér- és időbeli távolságban történnek, a second sight-el bíró előtt úgy tűnnek fel, mintha közvetlen előtte folyának le.

gyarázhat. Házi szokásaikban az idegen életet utánozzák, idegen fürdőken és városokban költik el pénzüket, mert jobban érzik ott magukat mint a baziában. Mindezek a hagyományok elmosódását s vele a nemzeti érzelmek gyengülését jelentik.

Természetes, hogy az elmondottakat nem minden-kire kell és lehet alkalmazni, mert jaj lenne, ha így volna! De az is természetes, hogy az ilyen dolgokban egyértelműen kellene gondolkodnunk, mert ha még az ilyen alapvető dolgokban is eltérünk egymástól úgy ki respektálja a mi álláspontunkat és akaratunkat?

Oláh pénz.

A kormány élet-balál barezt folytat a katonai javaslatok kérdésében s a nép mindent elkövet, hogy ezen újabb termék ellen kimutassa minden erejét. Am ne feledjünk el nagy politizálásunk közepette, hogy csak a magyar tiltakozik. Nagyszeben, Brassó, Turóc, Liptó hallgat, mint a sir. Az oláh, szász és pánszláv tanyák népe csendes, egyszava sincs hozzá. Mit törődnek ők azzal, hogy a kormány katonát kér, más színek érdeklik őket a politikai élet kaleidoszkópjában.

És örvendenek, hogy mi politizálunk, mert ezalatt semmi egyebet nem látunk. Nem látjuk, mint foglalják el lassankint a földünket s mint terjeszkednek lassan-lassan s mint lesz ura, parancsolója egy-egy vidéknek, napijáró földeknek az oláh, a szász, a tót. Miként lesz tulajdona ez a föld, ez az ország, melynek minden rögét magyar vér áztatta.

Látjuk az örvényt s mit teszünk ellene? — semmit. A pánszlávok a nyilvános gyűlésezéseket áttették magánházakba, s a tót asszonyok szobájukban, a férfiak a pipázóban agítálnak, ásnak vermet nekünk.

Bennünk van a hiba. Nincs bennünk fajszeretet. Politizálunk, beszélünk sokat, szónoki hévvel, figurákkal ékesített beszédekben elmondjuk, amit úgy is tudunk, aztán eszünk nagy bankettet — és ha kialudtuk a tösztok mámorát, elfeledünk minden.

Vegyünk csak Erdélyt, van ott 39 nemzetiségi takarékpénztár. Oláh és szász valamennyi.

Pénz mindig kellett a magyar kisgazdának és ők mindig adtak pénzt. A magyar takarékpénztár is ad pénzt, de nem ad annyi pénzt, mint a nemzetiségi takarékpénztár. Míg a magyar jelzálogbankok a földbirtok kétharmadrészig adnak kölcsönt, addig az Albina ad háromnegyedrészig, sőt, ha biztos az eredmény, ad az egész földbirtok értékéig. Fizet az adós a kölcsönért névleg 5 százalékat, s mikor fel akarja venni a pénzt, szinte örül, ujjong, hogy milyen olcsó pénzhez jut.

Hamar kiábrándul a jámbor, akkor mindjárt, amint felveszi a pénzt.

Mert hát nem pénzt ad az Albina, annak, aki hozzá fordul, hanem papírokat, záloglevelet. A záloglevél pedig furcsa papiros az van rányomtatva, hogy 100 forintot ér, s még sem adnak érte többet csak kilencvennégy forintot. Minden 100 forintnál elveszít az adós 6 forintot, ezer forintnál hatvan forintot, tízezerénél már hatszáz forintot. Fizet még egyebet is. Az Albina nem áll szöba közvetlenül senkivel, neki ügynökei vannak. Az ügynökök közvetíti az üzletet, s kap érte 2—3 százalékat. Az Albina azonban az ügynököknek sem hisz, hanem saját hivatalnokát, nem is egyet, hanem két becsült, egy főtisztviselőt, egy innokot küld ki a helyszínére, akik megbecsülik, felmérjék a földet, s annak is utánajárjanak, hogy mennyi idő alatt lehet az övé az a darab föld. Fizeti az adós azt is, azán mikor ez is

meg van, s bekeblezték az adósságot, aláírja még a váltót is. Mikor aztán összeszámolja, hogy mennyit is kért s mennyit is kapott, szomorú eredményre jut, a kamat nem 5, hanem 15 százalék.

Tiszta politika, biztos politika. A földbirtok ma 8 százalékat sem hoz, honnan lenne képes fizetni a gazda 15 százalékat. Telik az idő, a telet felváltja a tavasz, tavaszt a nyár, a gazda nem fizet, mert nincs miből, jön a peacesítés írás, a beperelt váltóról, s sokszor már az első részletnél az Albina aratja le a termést.

Aztán így megy ez tovább, az Albina megveszi a földet s ur, félelmetes ur lesz, mert övé a föld s övé a pénz.

Az Albina politikája a székelty-kérdés. Es ezért örvendünk hát annak az okos akciónak, melyet most a magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja indított meg, hogy kiragadj a eladósodott székelty birtokosokat az oláh és szász intézetek körméből.

Oláh pénz helyett magyar pénz.

Ez is egy nagy lépés arra, hogy megmentsük a székeltyiséget a pusztulástól.

Magyar Világ.

Balesetek az iparban.

Vaskos kötetben számolt be a kereskedelemügyi kormány az ipari balesetekről. S bizony, ez a vaskos kötet szomorú bizonyága annak, hogy közgazdaságunkat, az ipari balesetek révén évente mily nagy veszteség éri. A könyvnek adatai megállapítják azt a megdöbbentő tényt, hogy az ipar általában, de különösen egynehány iparág a munkás testi épségét, sőt életét, ugyszólván állandóan veszélyezteti.

Az 1901-ik évben az iparban történt balesetek száma szinte meghaladta az előző évet. Mert míg 1900-ban a magyar korona országainak gyáraiban 12775 hivatali baleset történt, addig már 1901. évben a gyáripari sérülések száma 13641-et tett ki. A balesetek száma tehát növekedett. S nem mondunk nagyot, ha ennek a szomorú szaporodásnak okát, a hiányos iparfelügyeletben találjuk. Nem akarjuk az iparfelügyelőket nemes és szép hivatását kisebbiteni, nem merjük állítani, hogy hivatásuk teljesítésében hanyagok: de rossznak tartjuk az ipar felügyeletről intézkedő törvényt, mert az iparfelügyelőket ellenőrzési jogot adott ugyan, de arra hatalmat nem adott, hogy az észlelt rendellenéseket orvosolhassák. Minden joguk abban merül ki, hogy a tapasztalt visszaélésekről véleményes jelentést tehetnek.

Erdekesek az ipari balesetekre vonatkozó adatok a sérültek neme szerint vizsgálva azokat. A balesetek túlnyomó nagy többségében férfiak jártak szerencsétlenül. Ezek az adatok azt bizonyítják, hogy a női munkaerőt a magyar ipar, — egyes iparágaktól eltekintve, — csak kis mértékben veszi igénybe és rendesen csak azokban az iparágakban foglalkoznak nők, amelyekben a munka könnyebb, a női szervezetnek megfelelőbb. Innen van a nőket ért balesetek csekély száma. Ez örvendetes jelenségnek mondható, de féltő, hogy nem lesz tartós, mert a mi iparunk is, — értjük a gyáripar — mindinkább oda fejlődik, hogy minél olcsóbb munkaerőt nyerjen.

A kereskedelemügyi miniszterium adathalmazából kidomborodó másik jelenség az, hogy a kisipari munka a munkás testi épségét sokkal kevesebb veszéllyel fenyegeti, mint a gyáripar. A kisiparban foglalkozók száma hazánkban messze túlhaladja a gyáripar munkásainak a számát s mégis az adatokból az tűnik ki, hogy a kisipari sérülések alig egy ötödét teszik a gyáriparban előforduló baleseteknek.

Később megmagyarázta felkiáltásának okát és tudódott azután az is, hogy az összeesküvők egyikét tényleg Stephansnak hívták.

XI. Károly svéd királyról is hiteles feljegyzések igazolják, hogy száz évvel előbb látott a stockholmi kastélyban egy kivégzést, a mely 1792-ben be is következett, mert ott fojtották meg A n k a r s t r ö m ö t, III. Gusztáv gyilkosát.

Ez a látomány annál feltűnőbb, mert egyszerre ugyanabban az időben három ember szeméi előtt jelent meg, kik mind tanuskodtak a feljegyzés hitelessége mellett és pedig a gróf Brahe, a főudvarmester, Baumgarten, az udvari orvos, és egy udvari alkalmazott.

A király az egész esetről kimerítő jegyzőkönyvet vett fel, aláírta és a három tanu is, azután a stockholmi levéltárba helyezte el. A jegyzőkönyv végére a király sajátkezűleg a következőket írta: „Ha, amiket itt elmondtam, nem felelnek meg a valóságnak, vesztsem el a reményt, hogy a másvilágon jutalmat nyerek jó tetteimért, és azon törekvésemért, hogy népemet boldognak lássam és őseim vallását változtatlanul fentartsam.”

Swedenberg Emanuel svéd tudós szintén birt látnoki képességgel. Hirdette, hogy több elhalt nagy férfival, így Dávid királylyal, XIV. Lajos francia királylyal, állandó összeköttetésben van. Egyszer Swedenberg egy nagy társaság előtt nagy tűzvészről kezdett beszélni, amely Svédországban dühöng és két nap múlva egy Stockholmból érkező küldönc nemcsak a látomány igazságát bizonyította be, hanem még a pontos idejét is.

Goethe életéből is tud dr. Salinger a távollátás létezése mellett egy esetet felhozni. Különb Goethe maga is több ízben megemlékezett erről a történetről, de ő mint hallucinációról beszél róla. Ugyanis évekkel előbb látta, amint szürkés, aranyval kivarrott rubában, lóháton siet Sesenheim Fridrike ravatához. Nyolcz évvel későbbben tényleg minden így történt meg.

Ha a sérülések módját tekintjük a miniszterium adatainak alapján, még inkább megerősödik a feltevés, hogy egyes gyárosnak gondatlan nemtörődomsége okozza a balesetek nagy számát. A zuzodás okozta balesetek ugyanis az összes sérülések felét teszik, már pedig a zuzodás okozta baleseteket többnyire a gépek okozzák. Bizonyosságul annak, hogy a működésben levő gépeket nem veszik körül amaz óvintézkedésekkel, amelyek nélkül feladata magaslatán álló iparfelügyelet gyári üzemet meg nem tűrhetne. Gyárosok önként nem teszik meg az óvintézkedéseket. Mert a balesetek elhárítására alkalmas eszközök beszerzése sok pénzbe kerül, ellenben az élő munkaerő semmibe se kerül. Már t. i. ha elpusztul az egyik „ember munkaszerszám“, akad helyébe száz más.

Mindenütt így van ez. De más államokban az állam kérlelhetlen szigorral örökös azon, hogy a gyárosok munkásaik testi épségét megvédelmezzék. A külföldi iparfelügyelőknak nemcsak az ellenőrzési jog adatait meg, hanem mód nyújtott arra is, hogy a munkások testi épségét és életét, ha szükségesnek látják — a gyáros költségén történő intézkedéssel nyomban megvédelmezhessék.

Régi tapasztalat, hogy a legtöbb baleset a hét első és utolsó napján történik. 1901-ben is ezt a tapasztalatot tették iparfelügyelőink. Hétfő napon összesen 2611 baleset történt. A hét utolsó napján, szombaton 2505 baleset történt. Ennek az a magyarázata, hogy a hét első napján a munkás vasárnapi mulatozás utóhatásaival jön a gyárba és szombaton pedig azért éri több baleset, mert siet türelmetlen, hogy a vasárnapi munkaszünetet mielőbb élvezhesse.

A kereskedelemügyi miniszteriumnak az ipari balesetekről szóló kimutatása, csak megerősíthet minden emberbarátot abban a meggyőződésben, hogy a balesetbiztosító törvény életbeléptetése immár el nem halasztható szükség lett. A balesetek száma, sajnos szaporodik és mindig több lesz azoknak a száma, akiket egész életükre munkaképtelenné tett a gyár. A munka áldozatairól az államnak és a társadalomnak kötelessége gondoskodni. A balesetbiztosításról szóló törvényt már nemcsak ígérgetni, de megteremtteni kell.

Ujdonságok.

Gyulafehérvárt, 1903. április 16.

— **Nagyhét a székesegyházban.** A hitatos és komoly bangulatban telt el a nagyhét, illően az ünnep méltóságához. Az idő láthatólag kedvezni látszott — az ünnep szent hangulatának — és azért a székesegyház a nagyhét három utolsó napján már a kora reggeleken megtelt nagy és áhitatos közönséggel. A szent misét mind a három napon — nagycsütörtökön az olajszentet lést, a lábmosást — Püspök urunk ő méltósága végezte. Nagycsütörtökön a szent mise után ő méltósága a központi papságot apostoli szeretetlakomára hívta. Nagypénteken délelőtt Dr. Vas Albert theologi tanár német nyelven — és délután 3 órakor Kopacz Gergely székesegyházi káplán tartottak ünnepi szent beszédeket. — A lamentációkat énekelték: Dr. Balás Endre papnevelő-intézeti rektor, Dr. Fejér Gerő szemináriumi regens és Varga Ferenc udvari pap. Megdicsérjük külön klerikusaink sikerült Gregorián-énekét is, melylyel sokban hozzájárultak a szent ünnepek ábitatának magasztos bangulatához. A feltámadás szertartásait és Husvét napján a szent misét püspök ur, husvét másodnapján a szent misét Imets apát ur végezte és mindkét napon Zomora kanonokplebános ur prédikált.

— **Bérmálás.** A bekövetkező pünkösdi ünnepek alatt püspök ur a székesegyházban bérmálni fog. A helybeli plebános ur azzal hívta fel a figyelmet erre a dolgra, hogy a kik bérmálkozni akarnak, nála jelentkezzenek és hogy a következő vasárnapról kezdve mise után a bérmálásra előkészítő tanítást tart.

— **Kongresszus.** Az erd. rkath. státus tanárai husvét negyednapján tartották évi közgyűléstüket s pedig ez alkalommal Kédivásárhelyen, melyen városunkból mint központból Pál Antal igazgató-elnök, dr. Csérni Béla és Wagner Sándor tanárok vettek részt.

— **Haláleset.** Özv. Válya Antalné áll. el. tanítónő tegnap délután fél négy órakor hosszas szenvedés után meghalt.

— **A tanítás nyelve.** A görögkeleti érsekmetro polita, hivatkozva az erdélyi ref. ig. tanács ama rendeletére, mely szerint ez a szászvárosi kollegium épületében a hittannak román nyelven való tanítását tiltította, ismételtlen kéri a rendelet visszavonását. A fenálló rendszabályokra tekintettel azonban az eredeti rendelkezés fenntartott, sőt körlevélileg a többi intézetek is figyelemztettek hasonló eljárásra.

— **Az alsófehérmegyei tanítóegyesület** központi köre f. évi április 21-én d. e. 10 órakor Tövisen az állami iskola helyiségében rendes körű ülést tart, melynek tárgysorozata: 1. Nyilvános tanítást tart az V-ik elemi osztályban Bedőné Bánffy Emilia áll. isk. tanítónő. Tárgy: Olvasmány tárgyalás. 2. Elnöki megnyitó. 3. „A tanító-gyűlésekről“ — felolvas Lukácsné Balázs Józsa áll. isk. tanítónő. 4. „A tanítóképzők új tanterve és az elemi népiskola tanterve közti kapcsolat“ — értekezés. Tartja: Hegedűs Zsigmond képezdei tanár. 5. Indítványok, előterjesztések.

— **Halálozások.** Városunknak a hatvanas években még munkás alvorosát és háztulajdonosát, *Schoket Károlyt* kísérték Vajdahunyadon ápril hó 7-én délután 84 éves korában örök nyugalomra a temetőbe. Schoket Károly az 185 . . -ik évben lett városi orvos és 187 . . lépett ki szolgálatából és Hunyadmegyébe ment, hol nemsokára a hunyadi járás körorvosává nevezték ki. A szabadságharcok alatt honvédtörvos volt. Számos tag-

Számtalan eset bizonyítja, hogy az így szemlélt események tényleg ugyanakkor megtörténtek, vagy aként következtek be, amint azt az illető látnoki képességgel bíró már előre érezte, illetve látta.

Du Prel határozottan állítja, hogy a távollátás képességével csak férfiak bírnak. És egyik legérdekesebb sajátága az, hogy ugyanazt a képet — eseményt — több, egymástól nagy távolságra lakó egyének egyszerre szemlélik.

A távollátás képességét nem befolyásolja sem a kor, sem idő, nappal az illető ép úgy láthat, mint éjjel, bár néha ez a képessége gyengébb, máskor erősebb.

A Skótorazágtól északra fekvő Hebrida- és Shetland-szigetek lakóinak ezt a képességét már üsödiktől fogva ismerték. Plutarch, Eusebius említik irataikban, hogy a szigetek lakóit látományok és képzelgések gyötrik. Johnson Sámuel a XVIII. században megjelent uti-leírásában a következőképen emlekezik meg a szigetek lakók látnoki tehetségéről:

„A távollátás vagy a szem által a lélekben, vagy a lélek által a szemben keltett hatás, amely által távoli, vagy a jövőben megtörténő események térben és időben megjeleníttetnek. Egy uton levő ember például leesik a lóról és egy otthon levő férfi látja őt verében a földön fetrengeni és a vidék is, a hol ez megtörténik, oly tisztán feltűnik előtte, hogy reá ismer. Az érzet váratlanul keletkező, gyakran fájdalmas, de önkénytelen, tehát oly tulajdonság, amelynek megszerzése nem tőlünk függ.”

Johnson mint igen érdekes dolgot említi, hogy például a szigetek lakói közül sokan már akkor látták őt, akkor tudták, hogy jön, amikor még száz mérföldnyire volt.

Az angol folyóiratban olvassuk, hogy Tyani Apollonius mikor Domicián császárt Rómában meggyilkolták, ő ezt Ephesusban abban a perczben meglátta. Környezetének bámulatára egyszerre csak felkiáltott: Bravo Stephannus! csak rajta! ne kiméld a hóhért!

ból álló családja gyászolja az elhunytat. — „Domáldi és szászujfalvi *Felszeghy Sámuel* a szabadságharc volt nemzetőr főhadnagya; Szolnokdoboka vármegye volt főbírája, alispánja, követe; volt törvényszéki elnök, volt országgyűlési képviselő, Torda-Aranyos vármegye törvényhatósági bizottságának tagja stb. munkás és közhasznú életének 82-ik, boldog házasságának 51-ik évében, hosszas betegség után jobblétre szenderült. Erdemekben gazdag élet veszett el. Karddal és tollal szolgált a hazáját. Az elhunyt földi maradványai f. április 7-én Nagynyedről az ev. ref. egyház gyászszertartása után a vasúti indóházhoz kísértetve Székely-Kocsárdon folyó április hó 8-án délelőtt fél 11 órakor a családi sírboltba helyeztettek el.

— **A betegsegélyző pénztár kimutatása.** Bevétt a pénztár 1902-ben a munkaadóktól 4490 és az alkalmazottaktól 5930 koronát, összes bevétel volt 11914 kor. 48 fill. Kiadott: gyógyításra 3432, segélyezésre 1238, személyzet fizetésre 2247 koronát. Összes kiadás volt a tökéslésekkel együtt 11914 kor. 48 fill. — A vagyon kitesz 16366 kor. 21 fillért s a teher ugyanennyit. Megvalljuk, hogy az utóbbi laikus előtt érthetetlen s úgy kellene megszerkesztve lenni, hogy a homályosság ne férhessen hozzá. A tagok számának formája 1902 folyamán a következő volt: belépés a 1901-iki maradvékkal 4118, kilépés és halálozás 1601, év végi maradvány 1340. Megvalljuk, hogy az összefüggést itt sem értjük. Élelmezési díjban vagy kórházi ellátásban részesült 101 beteg 2707 napon, ingyen orvosi segélyben részesült 16 tag 886 napon. Fiók intézetet állítottak: Zalatnán, Abrudbányán, Abrudfalván és Verespatakon. Vizaknán ez nem sikerült. *A táppénzt* a segédekre nézve 80, a tanoncokra nézve 20 fillére emelték fel.

— **A bérkocsik.** Olvasóinknak, tehát nagyobb részben ezen város terheit hordozó és adóját fizető polgároknak megnyugtatására kérjük városunk rendőrségét, hogy szíveskedjék nyilatkozni arról, vajon fennáll-e még a körülbelül egy-két év óta létesített bérkocsitariffa és kötelesek-e a bérkocsitulajdonosok ezt a tariffát köcsik helsejében kifüggeszteni? Ezek a kérdések ma lényegesek, mert a napokban egy kocsis saját elejtett valamása szerint a piacról s illetőleg a városból egy forintért vitt fel utasokat a várba és egy bérkocsi tulajdonos úgy nyilatkozott, hogy egy forint alól nem megy a városba, inkább lelti a lovait s mert személyesen győződünk meg, hogy több bérkocsis legény a tariffát nem tudja vagy nem akarja megmutatni. Bérkocsisaink lehet, hogy csak az idegeneket pumpolják, de idegen forgalmi szempontból és az igazság szempontjából fontos dolog és nem szabad tűnni a pumpolást.

— **Szépén sikerült** a műkedvelőknek husvét másodnapján tartott szinelőadás. Színrő került Gécy Istvánnak „Gyimesi vadvirág” című népszínműve, a mit nagyközönség hallgatott végig. A szereplők közül ki kell emelnünk *Ödön Eszterházy* (Magdolna) és *Kovács Huszár* (Mária) kik mindketten nagyon ügyesen és kedvesen alakították szerepüket. A férjak közül *Keresztes Árpád*, *Gross Armin*, *Wellmann József* és *Bartha Béla* egészen jól játszottak s hatást keltettek hallgatóságban. Dícséretet érdemel buzgólkodásuk és fáradtságuk, csak előre továbbra is!

— **Papválasztás.** A zalaifalvi ev. ref. lelkesi állomás üresedésbe lévén arra a pályázatot már kihirdeték és a fölöszere a választást 1903 május 10-re tűzte ki. Valószínű hogy a Kolozsmegyében fekvő Mátkői lelkeszt fogják megválasztani.

— **Angliának híres pázsit-területei** valóban igen szépek; ámde azok sem szebbek, mint Budapest sétátereinek pázsitreszei és a Margitsziget díszgyepterületei. Ugyan ki ne gyönyörködött volna már ezekben? Egy év hiányzik csupán és akkor harmincz éve lesz, hogy ezen remek pázsitokhoz a fűmagot Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapest szállítja. Máltán lett oly nagy híre már e fűmagnak, hogy nemcsak a monarchia minden nagyobb parkja részére szállítja az említett cég ezt a fűmagot, hanem Német-, Francia- és Orosz-országból is érkeznek tömegesen rendelések. Most midőn a pénzstífmag vetésének ideje elérkezett, jó tanácsot vélünk adni, midőn azoknak, kik hasonló gyönyörű, üde zöld pázsitot akarnak létesíteni, azt tanácsoljuk, hogy szeressék be Mauthnertől vagy a „Sétateri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket.

— **Tűz.** Nagynyeden f. hó 7-én éjjeli 11—12 óra között tűz ütött ki a Baromvásár-utcára nyíló közben. Két lakház s egy istálló lett a lángok martaléka. A tűz okának kiderítése végett vizsgálat indult meg.

— **Figyelemre méltó.** Az építkezési idény kezdeténél észszerű az általánosan ismert *Kronsteiner Károly* gyári cégre, Bécs III, Hauptstrasse 120, a figyelmet felhívni, melynek gyártmánya, viharmentes homlokzatfestéke folyton növekvő kedveltségnek örvend, az összes szakszágó érdeklődésben. A díszmunkák mintakártyát, mely 6 új szeczerios számmal lett bővíttve nem mulassza el senki beszerezni.

— **A szállítók szállítás.** A földművelésügyi miniszter a szállítók szállítását, szállítványok és használt szállítók szállítását újabb szabályozta. S pedig 1) az előbbi dolgok sem külföldről, sem Bosznia-Hercegovinából, sem Ausztriából nem szállíthatók Magyarországra. 2) Magyarország területén a fennebbi tárgyak: Beszterce-Naszód-, Fogaras-, Kolozs-, Szeben- és Vasvármegye területére, más vármegyékből csak a miniszter engedélyével és az ő vagy a törvényhatóság első tisztviselőjének szállítási igazolványával szállíthatók. A többi vármegye területére (kivéve egyes megnevezett községeket) szabad azaz igazolványok nélkül lehet más vármegye területéről a fennebbi tárgyakat szállítani. 3. Az

igazolványokat a rendeltetési helyre nézve illetékes alispán vagy polgármester meghallgatása mellett a földm. miniszter állítja ki. Az erre vonatkozó beadványok bélyegmentesek. 4) A szállítványokat (szállítók szállítását) deszkarekeszekbe vagy zsákvászonba kell csomagolni.

— **Páratlan kedvezményt** léptetett életbe a világhírű, csallatatlan hatású gazdag kén- és konyhasó tartalmú, mindig enyhe éghajlatú, kintűnő vasúti összeköttetéssel bíró Herkulesfürdő. Ugyanis a déli Kárpátok gyönyörű, regényes hegyvölgyében fekvő fürdő igazgatósága az itelligens közeposztály részére, azoknak, kik szerény jövedelemmel bírnak, 50 százalékos árkedvezményt engedélyez, hogy így a csekélyebb anyagi javakkal megáldottak egészségük helyreállítására és üdülésük céljából felkereshessék Herkulesfürdőt. A kedvezményt kapják: orvosok, újságírók, államhivatalnokok, megyei, városi, községi hivatalnokok, lelkészek, jegyzők, tanárok, tanítók, tisztviselők, hivatalnokok, színészek, turisták stb. Bővebb felvilágosítást és prospektust készséggel küld az igazgatóság. —

— **Köztudomásu,** hogy a Zoltán-féle csusz és köszvény elleni kenőcsben egy oly kipróbált észt ösmernek orvosok és betegek, melytől még azok is, kik 15—20 év óta szenvednek, s a fürdőket és külföldi szereket eredménytelenül használtak, néhányszori bedörzsölés után meggyógyulnak. Üvegje 2 kor. Zoltán B. gyógytárában, Bpsten.

— **A boldogult Kneipp páter** érdeme volt az, hogy ő hívta fel legelőször az általános figyelmet az egészségre oly értékes malata kávéra, a melyet azután Kathreiner egy saját szerű találmánya által a bakkávé ízével oly kintűnő módon előállított. Ebben még ma is lényegesen különbözik ez az egyedül valódi „Kneipp-kávé” minden egyéb hasonló gyártmánytól, és ez okból Kneipp páter egyedül és minden időkre a Kathreiner céget rubázta fel azzal a joggal, hogy a Kathreiner-féle Kneipp malata kávéja részére az ő nevét és arczképét védjeggyel használhassa. Ennek dacára mégis a közönség hátrányára egyszerűen pörkölt árpat vagy malatát árúsítanak hamisan „Kneipp-kávé” gyanánt. Ettől óvandó, kérjük mindég határozottan a valódi „Kathreiner-féle” Kneipp-malata kávé az eredeti csomagokban, melyek a Kneipp páter védjegyet és a Kathreiner nevet viselik.

— **Hölgyeim!** Legmodernebb s legkedveltebb szepítőszert az egész világon elterjedt Földes-féle *Margit-Crème*. Teljesen ártalmatlan zsírmentes arczkenőcs. Meglepő csodás hatású, szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindenemű tisztáltságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat, redőket kisimítja és az arcnak finom, fiatal rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapbató a készítőnél; Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

Irodalom

* **A mérgezésár.** Obnet györgynek, a világirodalom e kiváló jelesének legújabb művét: *A mérgezésár* kiadásra jogos az *Egyetértés* szerezte meg és nemrég kezdte el a közlését. Ujjonnan belépő előfizetőinek a szenzációs regény eddig megjelent folytatásait ingyen küldi meg az Egyetértés és nemsokára új cikksorozatot is kezd nagynevű szépirodalmi főmunkatársának Eötvös Károlynak a tollából, egy mindnyájunkra nézve nagyérdeklő témáról: Deák Ferencz szerelméről. A haza bölcsének szívtűjei eddig ugyszólván teljesen ösmertelenek a nagy nyilvánosságra nézve, most mesteri pennájával fogja feltárni irodalmunk e kiváló jelesét az Egyetértésben. Egyébként is pom és tárczái vannak ennek a mindenképp elsőrendű magyar lapnak, a mely a nemzet nagy politikai küzdelmében előljár és e harcban szövetségessül bírja Kossuth Ferenczet a függetlenségi és 48-as párt vezérét, a ki tudomás szerint az Egyetértés főmunkatársa és cikkeit csak oda írja. E nagy politikai hivatása mellett hirod kötelességét is úgy teljesíti az Egyetértés, a hogy csak modern nagy lap teheti. Bőséges hírvetallal, a legjobb értesülésekkel. Az Egyetértés előfizetési árai: egy hónapra 1 frt. 80 kr., negyedévre 5 frt., félévre 10 frt. Államtisztviselők, papok, lelkészek, tanárok, tanítók, vasúti magánhivatalnokok kedvezményes áron kapják: egy hónapra 1 frt. 20 kr.-ért, negyedévre 3 frt. 50 kr.-ért, félévre 7 frt.-ért. Hasznos olvasmányul a ház asszonya kedvezményesen kaphatja a Divatvilágot is, mint az Egyetértés előfizetője sokkal olcsóbban: negyedévre 1 frt.-ért. Az előfizetési pénzek (legezelszerűbben postautalványon) az Egyetértés kiadóhivatalába küldendők. (Budapest IV., Vármegye-utca 11.)

* **Budai históriák.** Két kötet, Irta Tarcza György. Budapest, a Szent-István-Társulat kiadásai. A Családi Regénytár 28. és 29. kötete. A címbe két kötet elbeszélés a Szent-István-Társulat Családi Regénytárának legfrisebb újdonsága s ezen életrevaló és hasznos vállalatnak már 28. és 29. kötete. A Családi Regénytára keresztény családoknak máris kedves olvasmánya.

A Budai históriák nem igen összefüggő, de mégis összetartozó események sorozata. A magyar nemzet egyik dicsőséges és viharos korának sok költőiséggel és hűséggel megrajzolt képe különféle, változatos tartalmú elbeszélések keretében. Az elbeszélésekben foglalt események színhelye a régi Buda és környéke. A sorozat a különböző házakból származó királyok első alakjával, a cseh Vencellé kezdődik, majd gyorsan vezet bennünket az író Károly Róbert, majd Nagy Lajos uralkodásának fényes eseményei közé. Majdismét Zsigmond, Albert és Ulászló uralkodása következik a Hunyadi-ház emelkedésének a feltüntetésével. A második kötet legnagyobb része Hunyadi Mátyás dicső korszakának van szentelve. E kötet vége felé előadott elbeszé-

lésekben látjuk, mint halványul el rohamos gyorsasággal a Mátyás alatt fölragyogó magyar dicsőség fénye s a budai hegyek közt levő pálos kolostor panaszos orgonahangjaiban, mintha a mohácsi vész miatt való országos jalkiáltás a török martalócektől fogságba hurcolt rabok sívalkodása ünné meg fültünk.

E hosszú korszakrajz egyes kisebb önálló elbeszélések keretében van beleillesztve, amelyekben helyet talál e korszaknak minden bűja, baja, dicsősége és nevezetesebb szereplője. Olvasásuk közben ott találjuk magunkat Károly Róbert és Nagy Lajos pompázó fényes udvarában és szinte megelevenedik előttünk az ország fővárosának akkori olaszos műveltsége majd Zsigmondnak kicsapongó viselkedése és léha udvara tünik föl előttünk; élénk varázsolódik Mátyás király olasz és magyar tudósával, dalás vitézeivel, a királynak udvarló idegen követekkel s a népnek hozzá igazsággért forduló egyszerű fiaival; végre élénk tárlul a Dobzse László és II. Lajos álfényű udvara és az akkori Magyarország szétfúlló társadalmá.

Tarcza egyik-másik elbeszélése igazi remek korrajz (Kronika Verner Lászlóról, A flagellánsok, Diadalnak ünnepe, A királyné Madonnája, Kinizsy bűja, A könyv-árus leánya) és általában véve valamennyi könnyen folyó kerekded elbeszélés, mindvégig érdekes és gyönyörűkötet. A nyelve mindenütt tősgyökeres magyaros, gyakran költői szárnyalású. A Családi Regénytárnak e két kötete jóvel felülemelkedik a mai elbeszélő darabok irodalmi színvonalán mind a költői alakítás, mind a nemes erkölcsi fölfogás tekintetében.

Egy-egy kötet ára egész vászonkötésben egy koronára. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkidóhivatalában: Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28/h.

* **A „Budapesti Bazár”** a legolcsóbb és legész-szerűbb magyar divatlap. Megjelenik minden hónapban kétszer: a hó elején és közepén. Előfizetési ára postai szállítással negyedévenként 1 korona 50 fillér = 75 kor. Előfizetéseket a következőkép kérjük címezni: A „Budapesti Bazár” kiadóhivatalának Budapest, VIII., Baross-utca 59. sz.

* Ép most jelentek meg! *Dankó Pista utolsó szerzeményei*: „Hattyúdalk”, Dankó Pista utolsó gondolatai, 15 eredeti magyar dal díszes kiállításban: 1. Ragyogj, ragyogj. 2. Gyere babám. 3. Mindhiába gyönyörögtem. 4. Hogyha a lány elérte a husz esztendő. 5. Jaj de nagyon kerülget a szerencse. 6. Nyáron vályogot vetek. 7. Szőke kis lány irúl, pirúl. 8. Dolmányomon sárga ptyke. 9. Nem tudok én. 10. Bíró uram adja ki a parancsot. 11. Be aranyos tulipános. 12. Azt se tudja ez a világ. 13. Ettörött a dűczi malom. 14. De szeretnék a malomba. 15. Ez a leány de megjárta. Énekhangra és zongorára, ára 4 kor. „Klarinét-iskola.” Hiekisch Ig. Henrik, a nemzeti zenede tanára által magyar és német nyelven írt elméleti és gyakorlati klarinét-iskola, mely a m. kir. zeneakadémiában, valamint a nemzeti zenedeben tananyagul elfogadtatott és az önkéntesítésre is egyaránt kiváló szakmunka. Ára netto 6 kor. Schunda V. József udvari szállító cs. és kir. udvari hangszergyáros, zeneműkereskedő és kiadó Budapest, IV. Magyar-utca 18.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali) f. é. márczius hó 18-án tartott 71-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1902. évi méleleg. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 611,558,220 korona 13 fillért tettek ki és az év folyamán levett díjak 27,001,880 korona 96 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 13,024,702 korona 24 fillérrel 160,189,849 korona 13 fillérre emelkedet. A tűzbiztosítási ágban a díjbevétel 12,271,371,385.— korona biztosítási összeg után 20,219,214 korona 97 fillér volt, miből 9,132,779 korona 87 fillér visszont-biztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 11,086,435 korona 10 fillérre rúgott, mely összegből 7,881,010 korona 61 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 71.10 százalékát teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 82,371,684 korona 24 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 4,316,155 korona 18 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,457,860 korona 40 fillérre rúgott. A betűréses-lopás elleni biztosítási ágban a díjbevétel 363,700 korona 26 fillért tett ki. Károkért a társaság 1902-ben 25,473,446 korona 68 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 742,014,072 korona és 65 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 138,795,884 korona 03 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20,313,106 korona 94 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamgatozására alakított tartalék, mely a 3,729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 14,010,830 korona 16 fillérre emelkedett, továbbá felemlitendő még a 160,000 koronára rúgó kétes követelések tartaléka. Ezeken kívül fennáll meg egy 726,138 korona 39 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idei ártatlások folytán 190,319,427 korona 11 fill. 208,632,918 korona 73 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 33,141,493 korona 62 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 18,600,000 korona 19 fillér.

3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 682,782 korona 13 fillér. 4. Értékpapírok 141,290,011 korona 09 fillér. 5. Tőkezávalók 1,035,953 korona 91 fillér. 6. A részvényesek biztosított adósslevelei 7,350,000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával 6,529,676 korona 79 fillér összesen 208,632,918 korona 73 fillér. Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Első leánykiházasítási egyet m. sz. Ezen intézet XL. rendes közgyűlése március 25-én a tagok élénk részvétele mellett tartott meg. Az évi jelentésből, mely kiemeli, hogy az intézet 1902. kezelési év végével fenállásának negyvenedik évét töltötte be, kivehető, hogy az 1902. üzleti év dacára a nehéz kereseti viszonyoknak kedvező és kielégítő volt, Új beiratkozás volt 11,837 jutalékrész K. 12,001,400 biztosított tőkével; a biztositási állomány az év végével K. 46,128,450 volt. Díj- és mellékilletékek bevétele az elmúlt évben volt K. 2,285,864,93, tehát 119,368,12 koronával több mint az 1901. évben. Értékpapír kamat. Házbér és Takarékbetét kamatok czimén 372,393,10 K. vagyis, 643,712,20 koronával több vételeztetett be, mint az elmúlt évben. Kiházasítási jutalék és visszafizetések czimén 663,721,97 K. utaltatott ki és 392 kedvezményezett között 956 jutalékrészrel osztik meg, mely között 25 árva kedvezményezett 54,000 K. összegével foglal helyet. A díjtartalékhoz K. 1,192,324 csatoltatott és ennek összege az 1902. év végével K. 8,131,691,86 volt. Az újonnan szervezett árfolyamkülömbözeti tartalék 50,000 K. összegében nagy megelégedéssel fogadtatott. A fennmaradó kezelési felesleg K. 165,752,16 az alapszabályok értelmében alapszabályszerű javadal-mazások, nászjutalék felemelési alap és külön tartalék teleleire osztandó fel, mely utóbbiak 894,494,48 koronára rugnak. A hivatalboki nyugdíjalap 107,680,51 K. képvisel, melynek a közgyűlés által 5000 K. szavaztatott meg. Tetemes leírások után a mérleg végösszege K. 9,323,257,91, mely végösszeg kizárólag reális érték-tételekben nyeri fedezetét. Az igazgatóság jelentése az előző közgyűlési határozatok végrehajtásáról, a pénzkészletek egy részének újabban egy kitűnő bérház vétele által történt beruházása tárgyában egyhangu helyesléssel tudomásul vétetett, ugyancsak néhány újabb biztosítási kombinató és tabella bevezetése helyesléssel és tetszéssel fogadtatott. A felügyelő bizottság indítványához képest a mérleg és jelentés egyhangulag jóváhagyólag tudomásul vétetik és az igazgatóságnak a felmentvény megadatik, Tanay József és Feenyvesi Adolf tag indítványára pedig az Igazgatóságnak, az összes intézőknek különösen pedig Schwarz Armin elnöknek és Khon Arnold vezérigazgatónak köszönet és elismerés szavaztatik. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kijelentetnek Hádl Ignác és Zádor Alajos tagurak. A felügyelő bizottságnak volt tagjai, ugymint: dr. Alexander Bernát, dr. Simonyi Zsigmond, Héger József, Wertheimer Albert, Seifensieder József és Weil J. Dávid egy év tartamára újból megválasztatnak. Miután még a márc. hó 16-án dr. Stamberger Ferencz kir. közjegyző jelenlétében megejtett és a jelentésben foglalt „D” osztályu nyereséymkötvények kisorsolására utalás történt, melynek eredményét alább közöljük, az agg elnök lelkes éltetésével a közgyűlés bezárult. 1675 Braun Mór ur, Budapest, 3281 Szabó Benedek ur, Budapest, 1383 Bindfeld Márk ur, Hatvan, 4504 Büchler Mór ur, Csurgó, 5625 Sziklai S. úr, Gyón, 6481 Gintner Áron Salamon ur, Szecsein, 646091 Cseley József ur, Szt-Gothard, 3747 Papo Juda Gavriel ur, Sarajevo.

Nyilttér

Nyers hársselem 9 ftr. 90

egészen 43 ftr. 25 ig egy teljes ruhára. **Bérmertve, elvámolva házhoz szállítva** Dús minta választék díjmentesen postafordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Sz. 2891—1903.
tkvi.

Hirdetmény.

Spring község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezennel egyedülleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályzott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1-ör, hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. tcz. 15. és 17. §§-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. tczikk 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. tcz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. tcz. 7. §-a és az 1891. XVI. tcz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. tcz. 22. §. alapján történt törölések érvénytelenségét kimondhatják, e végből törölési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1903. évi október 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi

hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után indított törölési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2-or, hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. tcz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-oknak az 1889. XXXVIII. tcz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében el-lentmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis : 1903. évi október 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatóság-hoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3-or, hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönb azok, akik az 1. és 2. pontban körül-írt eseteken kívül az 1892. XXIX. tcz. szerinti eljárás, és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1899. XXVIII. tcz. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmes-nek találják — e tekintetben felszólalásukat tartal-mazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1903. évi október 15-ik nap-jáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő elmulta után az átalaki-táskor közbejött téves bevezetésekől származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik szemé-lyek irányában többé nem érvényesíthetik, az em-lített bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes utján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogaikat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egy-szerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóságtól.

Gyulafehérvárt, 1903. április 1-én.

Présia Romulus,
trvsz. bíró.

Sz. 3817—1903 banya.

Hirdetmény.

A gyulafehérvári e. f. kir. törvényszék mint bányabírószék közlése, hogy The Hungarian Syndikate Ltd. londoni bej. kereskedő cég végrehajtást vezetőknek a Fenicsel Tekerő „Magura” és Serbánya „Porcura” aranybánya társulatok végrehajtást szenvedők elleni ügyében 18000 kor. és járulékaik iránt az árverést elrendelte.

Az árverési feltételek a következők:

I.

Árverés tárgyát képezi a „Fenicsel Tekerő” „Magura és Serbánya Porcura aranybányatársulat ellen, és pedig a Fenicsel Tekerő aranybányatársulatnak a bk. VII. kötet 268 lapján bevezetett Tekerő szent József védnevi bányatekérére, ennek Miklós „András” védnevi tartozékaira, 10700 koronában, a VII kötet 310 lapján bejegyzett James Hollow 200 Kor., a 312 lapján bejegyzett „Elis” 200 Kor., a 316 lapján bejegyzett Traján 200 Kor., 318 lapján bejegyzett Attila 200 kor. és ugyancsak a VIII. kötet 304. lapján bejegyzett határkörre 500 Kor. valamint a IX. kötet I. rész 83. lapján bejegyzett Szent György védnevi önálló banya telek-re 500 Kor. összesen 12500 korona becsértékben, továbbá a „Magura” aranybányatársulatnak a bk. VII. kötet 319. lapján bejegyzett „Rebay” 200 Kor., 320. lapján bejegyzett „Robotin” 200 Kor., 322 lapján bejegyzett „Hollai” 200 Kor., 334. lapján bejegyzett „Gusziáv” 200 Kor. és 332 lapján bejegyzett „Withaker” védnevi bányatekérére 200 kor. összesen 1000 kor. becsértékben és végre a „Serbánya-Porcura” aranybányatársulatnak a banyakönyv VII. kötet 326. 327. lapjain bejegyzett „Hodghisan” védnevi bányatekérére 200 kor. és ennek „Breton” 200 kor. „Withaker” 200 kor. „Armitage” 200 kor. „Hugon” 200 kor. és „Victoria” 200 kor. védnevi tartozékára összesen 1200 kor. becsértékben. XIII.

A mennyiben jelzálogos hitelezők beleegyeznek, ezeknek követése a vételárba betudható s azokat vevő a vételár erejéig a bíróság utalványozása szerint átvállalni köteles.

XIV.

Az árverés Tekerő község előjárása irodájában fog megtartatni 1903. évi május hó 28-án d. e. 10 órakor illetve 1903 évi július 2-án d. e. 10 órakor.

Felhívtnak mindazok, kik habár külön értesítést nem is vettek, magokat a nyilvánkönyvbeni bejegyzés által az eladandó ingatlanokra jelzálogi jogot nyerteknek vélik, hogy azt az eladásig anélkül bizonyosabban

bejelentsek, mivel ellenesetben csak maguknak tulajdoníthatják, ha a vételár felosztása az ők bírók nélkül fog megtörténni, s ha e miatt a mennyire a vételár kimerítették kifognak záratni.

Végül felhívtnak mindazon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen bíróság székhelyén, vagy ennek közelében laknak, hogy jogaiknak a vételár felosztása alkalmávali megóvása végett ezen bíróság székhelyén megbízottat rendeljenek, s az eladás előtt azoknak nevét és lakását bejelentsek, mivel ellenesetben azok részére, kik ezen bejelentést elmulasztják, az ő veszélyökre és költségre hivatalból fog képviselő nevezetn, kinek kezéhez a további kézbesítések eszközöltetni fognak.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint banya-bírószágnak 1903. évi március hó 30-ik napján tartott üléséből.

Nemes Sámuel,
elnök.

Dr. Neuvirth József,
jegyző.

Sz. 9547—1902 tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy úzv. Csobotea Józsefné sárdi lakos végrehajtatonak Turlea György és veje sz. Botea Iliána sárdi lakosok végrehajtást szenvedők ellen 59 korona tőkehátralék és jár. iránti végrehajtási ügyben a sárdi 193 sz. tjkvben A + 16 rend 1762 hrszám alatt foglalt ingatlanak Botea Iliána férj. Turlea nevén álló 3/8-ad és Turlea György nevén álló 1/8-ad részére 29 kor. 50 fil. A + 17 rend 2044 hrszám alatt foglalt ingatlanak Botea Iliána f. Turlea nevén álló 3/8-ad és a Turlea György nevén álló 1/8-ad részére 306 kor. 50 f. A + 18 rendsz. alatt foglalt a 766 sz. tjkv. A lapján bevezetett közös legelőből járó 1211—195601-ed résznek Botea Iliána f. Turlea és Turlea György nevén álló 4/8-ad részére 15 korona, a sárdi 647 számú telekjegyzőkönyvben A + 2 rend 1194. 1195 hrszám alatt ingatlanak Turlea György nevén álló 2/8-ad részére 232 kor. 50 fil. a sárdi 839. sz. tjkvben A + 1 rdszám a. foglalt a 767 számú telekjegyzőkönyv alapján bevezetett közös erdőből járó 4848—640000-ed részre az 1881 LX. t.-cz. 156 §-a értelmében egészen 123 korona, a sárdi 970. számú telekjegyzőkönyvben foglalt, 2/8-ad részben Luka Anna Szápta Iliáné, 2/8-ad részben, Bota Iliána f. Turlea 2/8-ad részben, Bota Rávéka f. Berbeneczán 2/8-ad részben Turlea György l. Lázár és veje Bota Iliána nevén álló 90 hrsz. ingatlanra a hivatkozott törvényszakas alapján egészen 20 korona, A + 2 rend. 91. 92. hrsz. ingatlanra egészen 121 korona, összesen 847 kor. 50 fillér becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1903. évi április hó 22-én d. e. 9 órakor Sárd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1902 november hó 24.

A kivonat hitelességét igazolja

id. Lőrincz István b. tkvi kiadó.

Sz. 1143—1903. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. jb. mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy „Detunata” bncsumi pénzintézet végrehajtatonak Bisztrai Józsefné sz. Kuptor Zsófia végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és ennek 1897 évi március hó 27-ik napjától járó 8 % kamatai és 53 kor. 50 f. perköltség iránti végrehajtási ügyben az abrudbányai kir. járásbírószág területén lévő Mogos községben fekvő a mogosi 1227 sz. tjkvben felvett 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. rsz. 1617. 1672. 1684. 1734. 1735. 1737. 5261. 5262. 5328. 6285. 5292. 5293. 5317. hrsz. ingatlanokra az árverést 995 K. 50 fillben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi július hó 4-ik napján d. e. 10 órakor Mogos községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban kikiáltott kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Abrudbányán 1903 évi március hó 9 napján. A kivonat bitelétől

Simó Béla kir. tkvi kiadó.

Sz. 708—903 tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Morár Miklós az Istváné végrehajtatonak Morár Salamon a Janeulj végrehajtást szenvedő elleni 30 kor. tőkekövetelés és 10 kor. perköltség iránti végrehajtási ügyben az abrudbányai kir. járásbírószág területén lévő Abrudfalva községben el fekvő az abrudfalvai 644 sz. tjkben felvett 3 rsz. 4536. 4537 hrsz. ingatlan, a 646 sz. tjkben 1 rsz. 4789 hrsz. ingatlanra az árverést 55 koronában ezennel megállapi-

tott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi június hó 26-ik** napján d. e. 10 órakor az abrudbányai kir. tkvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát vagyis az árverés napjától számítandó 15. 30 és 45 nap alatt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Abrudbányán 1903. évi február hó 24. napján. Az abrudbányai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

A kivonat bitelével

Simó Béla tkvi kiadó.

Sz. 208—1903 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy az a. d. kir. járásbíróság 1902 évi 11086 számú végzése következtében Dr. Somló Armin ügyvéd által képviselt Vojtek és Veisz javára László József és neje ellen 1872 kor. 82 fill. s járulékaik erejéig 1902. évi augusztus 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2440 koronára becsült következő ingóságok u. m. különböző házbútorok és egy pénzszerény nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 118—1 számú végzése folytán 1872 K. 82 fill. tőkekövetelésből még hátralékos összeg erejéig Maros-Ujvárt végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközölésére **1903. évi április hó 22-ik napjának** délelőtti 10 óra határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők szükség esetén becsárón alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltik.

Kelt Marosújvárt 1903. márcz. hó 24-ik napján.

Dergán János kir. bír. végrehajtó.

Sz. 1543—903 tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint tkvi hatóság közölni teszi, hogy Filip György végrehajtónak Todorutz Anton gyám által képviselt kisk. Dregics Károlyné végrehajtást szenvedő ellen 66 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a m.-csügedi 327 sz. t. j. k. v. b. n. Á + 1. 3. 4. 5 rend az Á + 2 rendsz. ingatlanból végrehajtást szenvedőt megillető $\frac{1}{4}$ rész jutalékra összesen 624 korona 75 fillér becsárba az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1903. évi április hó 28-án** d. e. 9 órakor M.-Csüged községbáznál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási árban alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t. cz. 110 §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt 1903. márcz. hó 19. napján.

A kivonat bitelességét igazolja.

Varga Ferencz kir. tkvi kiadó.

Szám 10174—1902. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Jónás Dávid magyarigeni lakos kérelmére a végrehajtási árverés joghatályaival bíró önkéntes árverés az 1881. LX. t. cz. 204. §-a értelmében a gyulafehérvári 2048 számú telekjegyzőkönyvben A + 1 rend 867 hrszám alatt foglalt ingatlanra 2720 korona becs. mint kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül **1903. április hó 27. d. e. 9 óra** a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségébe tűzetik ki. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt, ezen kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál és Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsánál, Sárd, Kisfalud, Tótfalud, Borbánd, Drombár Csüged, Sósapatak, a M.-Várada, Limba, Poklos községek előjáróságánál tekinthetők meg. Az elrendelt árverés a fent írt telekjegyzőkönyvbe feljegyeztetni és az árverési hirdetmény a feltételekkel együtt közölni tétel végett az írt községek előjáróságának megküldetni és a mennyiben a kikiáltási ár 600 koronát meghalad, ezen árverési hirdetmény kivonata a Gyulafehérvári Hírlapban 1-szer közvétel végett végrehajtató képviselőjének kiadni rendeltetik.

Árverési feltételek.

1. Az 1903. évi április hó 27-én d. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverés alá bocsátott a gyulafehérvári 2048 számú telekjegyzőkönyvben A + 1 rendszám alatti fekvő 2720 korona becsárban.

2. Ezen árverésen a fentkörülírt ingatlan a kikiáltási árban alól is elfognak adni.

3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsértékének 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldötti kezéhez letenni, vagy annak a bíróságnál bírói letétben történt előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért az árverés napjától számított 30 és 60 nap alatt annak az árverés napjától számított 5 százalékos kamataival együtt, a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál befizetni, a bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4. Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

5. Vevőnek a vételi bizonyítvány csak azon esetben fog kiadni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az 1881. LX. t. cz. 187. §-a intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tétetik.

6. A mennyiben vevő az árverési feltételeknek a kitűzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanok az érdekelt felek bármelyikének kérelmére az 1881. LX. t. cz. 185. §-a vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés fog elrendeltetni.

A k. r. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1902. évi december hó 12-én.

Présia, kir. törvénzéki bíró.

Unterthemenau Agyagedény-g ár

Lichtensteini FÜRST JÁNOS

Unterthemenau Lundenburg mellett ajánl

Mosaik lapokat elismert kitűnő minőségben, évi 10 milliónyi lap gyártás; azután: kőcsövek és Klinker-fele téglák, vízmentő csövek, Drainage rohre tetőtéglák, üveggel bevont fali lapok, valamint mindenféle fűdeltéglákat. Verblend- und Dachziegel.

Képes tárgysorozat ingyen és bérmentve

Munkások száma 700.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG.

Gyulafehérvárt a főtéren, a legjobb forgalmu helyen, szemben az Erzsébet-szállóval **WELLESZ S.** házában kiadó egy

bolti helyiség.

Igen alkalmas bármely üzlet számára.

Bővebb tudnivalóért szóbelileg vagy írásbelileg **WELLESZ S.** tulajdonoshoz kell fordulni.

Kérje

ingyen és bérmentve
illusztrált árjegyzéket,
mely több mint 500 ábrát
tartalmaz

órák, arany- ezüst-árúkról
és zeneműcikkokről.

KONRAD JÁNOS

óragyáros és kiviteli ház Brűx 271. sz.

(Csehország.)

EPILEPSIA

A ki eskőkorban vagy görcsök és más ideges állapotokban szenved, kérjen felvilágosítást ezen bajok megszüntetéséről. A bő magyarázatokkal szolgáló füzet (brosűr) kapható ingyen és bérmentve a következő címen: **Schwanen-Apotheke Frankfurt a. M.**

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG (ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10 szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG, **a legnagyobb leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk** mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-szállítmány-, úveg-, betöréses-lopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító rt.”, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság számára.

A gyulafehérvári föltgynökség:

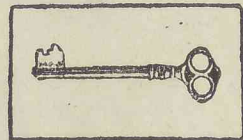
Deutsch Adolf.

SCHICHT-SZAPPAN.

„Szarvas” vagy „Kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadásabb és azért a legolcsóbb szappan.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE

55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Korona

1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
2	"	50000
1	"	40000
2	"	60000
1	"	50000
1	"	40000
5	"	30000
3	"	25000
2	"	20000
2	"	15000
36	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
437	"	2000
803	"	1000
1528	"	500
140	"	300
34450	"	200
4850	"	150
4850	"	130
100	"	100
4350	"	80
3350	"	40
55,000	nyer. és jut. kor. összegben	14.459.000

és készpénzben fizetendők.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsolhatók.

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk,

Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegy zék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459,000 ko onát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt. — **.75** vagyis **1.50** korona
 egy negyed ($\frac{1}{4}$) " **1.50** " **3.—** "
 egy fél ($\frac{1}{2}$) " **3.—** " **6.—** "
 egy egész ($\frac{1}{1}$) " **6.—** " **12.—** "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. e. április hó 27-ig
 bizalommal hosszánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHAZA

BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréskörút 46-a.
 Fiókok: 1. Váci-körút 4.
 " 2. Múzeum-körút 11.
 " 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levagandó. Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem
 postautalvánnyal küldöm
 mellekelem bankjegyekben (bélyegekb.) } A nem tetsző törlendő

Pontos cím:

A meddig a készlet tart! Alkalmi vételek.

Meg nem felelő árunkért a pénzt azonnal portómentesen visszaküldjük, — tehát nincs kockázat.

Megrendelésnél kérjük az összeg 1/3-ának előleges beküldését — a többi utánvétellel.

Az egész összeg előleges beküldése esetén bérmentve. Ha a rendelési összeg 20 koronát meghalad — urak részére egy gyönyörű nyári selyem mellényszövetet, hölgyeknek 2 1/2 méter legfinomabb taffeta selymet ingyen mellékelünk.

Reclamatiókat 10 napig fogadunk el.

- 1 méter britni férfiruha szövet, tavasszi vagy nyári ruhához, *tiszta gyapjú* minden divatos színben. . . 3 K. — fill.
- 1 méter valódi francia Kammgarn . . . 4 " 10 "
- 1 méter elsőrendű valódi angol gyapjuszövet . . 5 " 80 "
- 1 drb. finom selyemszövet nyári mellényhez . . . 3 " — "
- 1 " duplafedelű valódi ezüst remontoir horgonyóra, gyönyörű kivitelben sé 5 évi írott jótállással 11 " — "
- 1 drb. duplatelű valódi tula ezüst horgony remontoir óra 14 kövél . 16 " — "
- 1 drb. atlas-cachemir paplan minden színben, finom fehér vattával töltve, 120 cm. széles, 185 cm. hosszú . . . 3 " 50 "
- 1 drb. selyemtásas paplan 120 — 185 cm. . . 7 " — "
- 1 tuczat zsebkendő finom batist, színes széllel és mintázattal ojour szegélylél . . . 2 " 40 "
- 1 tuczat legfinomabb vászon zsebkendő 3 sor ajour szegélylél . . . 3 " 60 "
- 1 vég, 32 méter legfinomabb R. Schroll ehiffon, fehérmintás alkalmas . . 24 " — "
- 1 vég, 14 méter legfinomabb írlandi vászon . . . 18 " — "

Sanow Leo

expo reur.

Budapest, IV. Zöldfa u. 12.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS.COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynél, csúznál és meghűlésnél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
•• csász. és kir. udvari szállítók. ••
Rudolstadt.

A párisi világkiállításon „Grand Prix” a legnagyobb kitüntetés.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége
Budapest, V. ker., Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzesplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű Compound lokomobiljait és végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéve-

kötő- aratógépeit, továbbá **aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit** és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: **WESSEL LEÓ**, Kolozsvár **NEW-YORK** szálloda.

SCHÄSER FERENCZ

Könyv- zenemű- papir és írószerek kereskedése
GYULAFEHÉRVÁRT, (főtér a zárdával szemben.)

Ajánlja dus raktárát Diszművekben, ünnepi ajándékokban ifjúsági iratokban és képeskönyvekben.

IMA ÉS ÁJTATOSÁGI KÖNYVEK.

LEVÉLDOBOZOK a legolcsóbb fajtától a legdiszesebb kivitelig.
ALKALMI képe levelező lapok NÉVNAPI

== NAPTÁRAK 1903 EVRE ==**FABEÉGETŐ-FESTÉSZETI CZIKKEK**

Alkalmi és névnapi ajándék-tárgyak nagy választékban

Teljes tisztelettel

Schäser Ferencz.

WEISS BERNAT

könyv-, papir, zenemű- és gyermekjáték kereskedése

GYULAFEHÉRVÁRT, (főtér.)

Gyulafehérvárt a főtéren már 18 év óta fennálló

Könyv, papir, zenemű és játékszer üzletemben

az ez idén sokkal diszesebben és gazdagabban berendezett árucikkemet bátorodom a t. vevőközönségnek figyelmébe ajánlani.

Leggazdagabb választékban kaphatók képeskönyvekugyszintén magyar és német nyelvű ifjúsági iratok, szépirodalmi és diszművek.

Bárminő színű és alaku legszebb és legfinomabb *csont levélpapírosok díszdobozokban, tárcsa, előjegyzési könyvnaptárak, emlék, fénykép és képeslap albumok* dús választékban.

Megvételre ajánlom a nálam bármikor legkényelmesebben beszerezhető szerencsés számú *osztálysorsjegyeket* ugyszintén ajándéknak megfelelő új találmányu *Ponograf beszéd-gépeket* mindent a legolcsóbb árak mellett.

Azon reményben hogy a nagyérdemű közönség engem becses pártfogásában részesíteni méltóztatik vagyok kiváló tisztelettel

WEISS BERNAT.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 90 fill.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására.
1 kis palaczk ára 40 fillér.

Fehér „GLASUR“ fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére.

1 doboz ára 90 fillér. Mindenkor kaphatók

J. B. MISSELBACHER SEN. özérné! Gyulafehérvárt.

Kiadó kovács üzlet.

Régi jó hírnevű kovácsműhelyem Gyulafehérvárt a Tivisi-utcában, mely már 60 év óta fennáll, felszereléssel vagy anélkül is

HASZONBÉRBE KIADÓ.

Értekezhetni **Darabont György** tulajdonossal Gyulafehérvárt.

KALAPOS MESTEREK FIGYELMÉBE.**A magyarországi**

gyapjufonó és vattagyár részvénytársaság

BAJÁN *báránygyapjút* a legolcsóbban és legszebben kártol.

Mosott gyapjút kilónként 26 fillérért.

Mosatlan „ „ 34 fillérért.

Minden vevőnek joga van ezen Cognac-ot (Eredeti pakolásban) nevezett intézetnél (Bécs IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Elismerve és ajánlva a legelső kapacitások által.
A trieszti első Cognac finomító Camis és Stock Barkarolában Trieszt mellett ajánlja belföldi

ORVOSSZER-COGNACJÁT

francia módszer szerint készítve, a bécsi osztrák állatános gyógyszerész-egylet ellenőrző pecsétjével. — $\frac{1}{1}$ üveg 5 korona, — $\frac{1}{2}$ üveg 2-60 korona.

Kapható Gyulafehérvárt Lobstein Izidor fűszer- és csemegekereskedésében.

Vegyi ellenőrzéssel ellátva a csász. belügyminiszterium által elismert „Élelmi szerek és élvezeti cikkek megvizsgáló intézet“-nek, Wien IX., Spitalgasse 31. sz.

Pártoljuk a hazai terményt!**Mindent jó tudni.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy valódi **VILLANYI** *teher, piros, asztali csemege, Rizling, Muskatály, Balatonmelléki, Szomorodni, Kolostor, Pécsi szemelt és bebugyózott, tokaji, budafoki aszú borokat — asztalit liter: 36 fillértől, VILLANYI kóser bori literként 50 fillértől feljebb: különleges butéltás csemege borok 3, 5, és 7-10 dlteres palaczkokban 60 fillértől feljebb.*

Kis üsttel főzött új és ó szilvrium, seprő törköly *pálínka* liter: 90 fillértől feljebb. **VILLANYI Hungária Cognac, Hazai Champaigner** 7/10 l. palaczkokban 3 kor. feljebb a legkisebb mennyiségtől a legnagyobb mennyiségi szállítók.

Mintával szívesen szolgálók. Magamat a nagy érdemű közönség igen becses pártfogásába ajánlva becses megrendelését kérve vagyok

kész szolgálatra

Gulácsy József,

Villányi bortermelők erdélyrészi képviselője.

Mindennemű

francia és angol

szövet-ujdonságok

a tavaszi és nyáriidényre legnagyobb választékban méterenkint 2 frttól 5 frtig.

Hallatlan olcsóság! Ritka előnyös vétel!

5000 vég tavaszi és nyári szövet:
„éterje 45 krtól 1 frt. 45 krig.

Mosókelme-ujdonság
még soha nem létezett dús választékban 7 csoportban, minden csoport egy külön könyvben.

1. könyv cretonok	19 krtól kezdve
2. „ vászon zefírek	19 „ „
3. „ színes batistok	24 „ „
4. „ ruhavászuak	45 „ „
5. „ himzett svájci batistok	20 „ „
6. „ bluz- és joupon-ujdon-
ság	33 „ „
7. „ tiszt gyapju delen	38 „ „

Minták helyben és vidékre ingyen és bérmentve.
Rendelésnél kérem a kívánt mintakönyv számát és a szövet minőségét megjelölni.

Weiner Máttyás
nődivat-áruháza

Budapest. VI., Andrassy-ut 3 szám.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 129.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből főldölhető, száraz állapotban poralakban és 46 különböző mintában különként 16 ltról fölfelé szállítanak és a mi a festék szintisztatását és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.
Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.
Főraktár: Idsb. MISSELBACHER J. B. Gyulafehérvár, Segesvár, Nagyszeben.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger-mellpasz tilái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

PRÓBADOBOZ 50 FILLÉR.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR”

GYÓGYSZERTAR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

KAPHATÓ GYULAFEHÉRVÁRT: Fröhlich Gyula, Mareczell Elemér, Storfer

Leó gyógyszerárakban.

N-ENYEDEN: Kovács U. József, Papp János gyógyszerészknél.

• Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlő alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert a gyöbbsége ha megnő is, termés nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas faokat ültettek, azok öven elatják hazukat az egész szőlőfés idején a legkitünőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek faa mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé anélkül, hogy legkevésbé helyet is eloglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó szíves élnyomatú katalógus bármikor ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapra tudatja. Ermelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

ÉLŐKERÍTÉS

Gleditschia csemeték és magvak.

Ezer darab két éves csemete ára 6 forint, elegendő kétszáz méter kerítés örökítéséhez.

A csemeték 2 éves, egy méter magas, botvastagságúak.

Óriási tövisű, igen gyorsan fejlődő süvénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmitéle állat, még apró nyulak sem bolyhosnak át. Nagyobb és kisebb birtokok, hegy-községek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők, stb. stb. a legolcsóbban egyszerismindenkorra kulcsosul zárhatóan kerítettek körül. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek.

Bővebb tájékozás végett szíves és élnyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címé egy levelezőlapra tudatja, hogy nincsen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városok, faluk, puszták, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdeklében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

C z i m:

Ermelléki Első Szőlőültetvény-Telep.

Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Köhögésben szenvedők kísérőjek meg a köhögés csillapító és jóízű

Kaiser-féle

Melle-zukorkát

2740 közjegyzőileg bítelesített bizonyítvány tanuszkodik azok biztos sikeréről köhögés, rekedtség, hűlés és nyálkáság esetében.

Ezen szer helyett kínált más minden hasonló szer visszautasítandó. Csomag 20 és 40 fillér.

Raktár: Storfer Leo gyógyszerárakban Gyulafehérvárt.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávét használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen »malátát kávét«, hanem mindig határozottan — Kathreiner-féle — Kneipp-malátát kávét, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja el!

Ára csomagonként 50 fillér.

500 gramm.

Kathreiner-féle

Kneipp malátát kávé

egész szemekben.

Kathreiner-féle malátát kávé

München.

Nyomatott Papp György Gyulafehérvárt.